NIVEL
Kennis voor betere zorg

ZINNIGE ZORG

Huisartsenzorg aan patiënten met eczeem

Lisa Verberne, Robert Verheij, Linda Flinterman

Eczeem is een ontstekingsreactie van de huid die doorgaans gepaard gaat met veel jeuk, roodheid, blaasjes en bultjes. Er bestaan verschillende vormen van eczeem. De meest voorkomende vormen zijn constitutioneel eczeem (atopisch eczeem) en contacteczeem. Constitutioneel eczeem ontstaat vaak op zeer jonge leeftijd. Een deel van de kinderen groeit eroverheen, maar ook een deel houdt er last van of krijgt het op latere leeftijd weer terug. Contacteczeem kan ontstaan als allergische reactie op een allergeen (allergisch contacteczeem) of als reactie op contact met een irriterende stof (irritatief contacteczeem) (Dirven-Meijer et al., 2014). In 2018 waren er in Nederland naar schatting ruim 2 miljoen mensen bekend bij de huisarts met constitutioneel eczeem en bijna een miljoen mensen met contacteczeem (Nielen et al. 2018). De huisarts kan patiënten met een vorm van eczeem in het algemeen goed behandelen met lokale middelen. Wanneer deze middelen niet afdoende werken kan een patiënt verwezen worden naar de tweede lijn.

Het Zorginstituut Nederland heeft samen met partijen in de zorg voor verschillende aandoeningen gekeken waar mogelijkheden liggen voor meer Zinnige Zorg. Uit gesprekken met verschillende belanghebbende partijen van het zorgtraject “Ziekten van huid en onderhuid” kwamen aanwijzingen naar voren dat de zorg bij eczeem mogelijk nog beter kan op het vlak van het tijdig herkennen en diagnosticeren van eczeem en bij het verwijzen van patiënten. Daarnaast zijn er signalen dat psychische/psychosociale ondersteuning bij patiënten met eczeem niet altijd wordt geboden wanneer dit passend is (Zorginstituut Nederland, 2019).

Onderzoeksprogramma Zinnige Zorg

Binnen het onderzoeksprogramma Zinnige Zorg van Zorginstituut Nederland doet het Nivel, in opdracht, verschillende studies naar de verleende zorg door de huisarts. Dit wordt gedaan voor verschillende aandoeningen. Voor elke aandoening die we onderzoeken maken we gebruik van de zorggegevens van Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn. De resultaten van elk onderzoek presenteren we in een factsheet.

Achter in deze factsheet vindt u meer informatie over het onderzoeksprogramma Zinnige Zorg en over Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn.

Tijdig diagnosticeren van eczeem

Voordat de diagnose eczeem wordt gesteld kan een patiënt al bekend zijn bij de huisarts met klachten van de huid. De diagnose wordt gesteld op basis van het klinisch beeld en door te kijken of medicatie voor eczeem aanslaat.

Onderzoeksvragen

Om een beeld te krijgen van hoe het voortraject eruit ziet, werden de volgende vragen gesteld:

1a. Hoeveel contacten hebben patiënten met de diagnose eczeem voor eczeem of gerelateerde huidklachten in de 3 maanden (en 6 maanden) voor de geregistreerde diagnose?

2a. Welk deel van de patiënten met eczeem krijgt al medicatie (mogelijk) voor eczeem in de 3 maanden (en 6 maanden) voordat de diagnose eczeem is geregistreerd?

In de huisartsenpraktijk, en daarmee in de gegevens van Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn worden de aan een ICPC diagnostische code (bijvoorbeeld Constitutioneel Eczeem) voorafgaande klachtcodes (bijvoorbeeld, jeuk en rode huid) in principe overschreven door de diagnostische codes. Bij een onbekend aantal praktijken gebeurt dat niet of gedeeltelijk

Om toch een beeld van het gehele voortraject te krijgen is besloten twee nieuwe vragen toe te voegen specifiek voor de groep patiënten zonder contacten voor eczeem of gerelateerde huidklachten in de periode 3 en 6 maanden voordat de diagnose eczeem is geregistreerd.

Onderzoeksvragen

1b. Hoeveel contacten hebben patiënten met de diagnose eczeem voor eczeem of gerelateerde huidklachten in de 3 maanden (en 6 maanden) nadat de geregistreerde diagnose?

2b. Welk deel van de patiënten met eczeem krijgt medicatie (mogelijk) voor eczeem in de 3 maanden (en 6 maanden) nadat de diagnose eczeem is geregistreerd?

Het antwoord op de vragen 1a, 1b, 2a en 2b geeft hiermee een indruk van het aantal contacten en de medicatie rondom het begin van het zorgtraject bij de huisarts. Zie Bijlage B voor methode.

Aantal contacten

In de drie en zes maanden voordat de diagnose eczeem geregistreerd wordt, heeft 5-11% van de patiënten met één (nieuw) geregistreerde vorm van eczeem ten minste één keer contact met de huisarts voor eczeem of gerelateerde huidaandoeningen (Tabel 1 t/m Tabel 4, eerste twee kolommen). Gezien de voornoemde gedeeltelijke overschrijving van klachtcodes is dit een onderschatting van het huisartsbezoek voorafgaande aan het stellen van de diagnose door de huisarts. Daarom is er ook gekeken naar het aantal contacten in de periode van drie en zes maanden **na** de datum waarop de diagnose geregistreerd is (Tabel 5 t/m Tabel 8). Tussen de 3% en 7% van de patiënten met één (nieuw) geregistreerde vorm van eczeem heeft meer dan drie contacten voor eczeem in de eerste drie en zes maanden na de geregistreerde diagnose.

Voorgeschreven medicatie

Van de patiënten met één (nieuw) geregistreerde vorm van eczeem krijgt 9-22% medicatie voorgeschreven in de drie tot zes maanden voor de geregistreerde diagnose (Tabel 9 t/m Tabel 12). Dit betreft bij volwassenen meest emollientia (basiszalven) (4-15%), systemisch prednisolon (2%) en ketoconazol (ter behandeling van een eventuele schimmelinfectie) (1-2%) (Tabel 9 & Tabel 10). Bij mensen jonger dan 18 jaar worden in de drie tot zes maanden voor de geregistreerde diagnose eczeem voornamelijk emollientia (2-6%), fusidinezuur (3-5%) en hydrocortison (1-4%) voorgeschreven (Tabel 11 & Tabel 12). Met uitzondering van prednisolon is dit voorgeschreven medicatie die je zou verwachten bij patiënten die zich bij de huisarts presenteren met huidklachten passend bij eczeem. Bij eczeem wordt de diagnose in een groot deel van de gevallen gesteld door te testen of een behandeling aanslaat en door andere oorzaken van de huidklachten uit te sluiten. Er is gekeken naar het voorschrijven van medicatie ongeacht de indicatie van voorschrijven. De medicatie kan daarom ook voorgeschreven zijn voor andere aandoeningen die de patiënten hebben.

In de eerste drie en zes maanden **na** de geregistreerde datum van diagnose krijgt 77-93% van de patiënten met één (nieuw) geregistreerde vorm van eczeem medicatie voorgeschreven (Tabel 13 t/m Tabel 16). Dit betreft bij volwassenen dan vooral emollientia (25-35%), triamcinolon (32-39%) en hydrocortison (20-32%) (Tabel 13 & Tabel 14). Bij mensen jonger dan 18 jaar wordt in de drie tot zes maanden na de geregistreerde diagnose eczeem voornamelijk emollientia (27-48%), hydrocortison (32-53%) en triamcinolon (19-24%) voorgeschreven (Tabel 15 & Tabel 16). Ook voor de medicatie na diagnose geldt dat deze ook voor een andere aandoening voorgeschreven kan zijn.

Verwijzen van patiënten

Van het grote aantal patiënten met eczeem, zal de huisarts slechts een klein deel verwijzen naar de tweede lijn. Om meer inzicht te krijgen in het aantal patiënten dat vroeg in het zorgtraject wordt doorverwezen en naar welke specialismes ze worden verwezen, werden de volgende vragen beantwoord:

Onderzoeksvragen

3. Wat is het aantal patiënten uit het incidente cohort (1 juli 2017 t/m 30 juni 2018), dat binnen 3 maanden dan wel binnen 6 maanden na de geregistreerde diagnose eczeem wordt verwezen voor eczeem of gerelateerde huidklachten?
4. Hoeveel contacten zijn er met de huisarts voor eczeem in de periode 3 tot 6 maanden vóór de eerste verwijzing voor eczeem of gerelateerde huidklachten?
5. Hoe snel na de verwijzing voor eczeem of gerelateerde huidklachten is er weer contact met de huisarts voor eczeem?

Zie Bijlage B voor methode.

Aantal patiënten met een verwijzing voor eczeem of gerelateerde huidklachten

Nadat de diagnose eczeem geregistreerd werd door de huisarts, verwees hij 1% van de patiënten van 18 jaar en ouder in de eerste drie maanden na deze registratie (Tabel 17). De meeste patiënten werden verwezen naar de dermatoloog. Voor de patiënten jonger dan 18 jaar met eczeem zijn de aantallen te klein om iets te kunnen zeggen over verwijzingen (Tabel 19 & Tabel 20). Er zijn geen grote verschillen in verwijzingen tussen patiënten die nieuw zijn met de diagnose eczeem en patiënten die al een diagnose voor een andere vorm van eczeem hadden.

In de periode zes maanden na de diagnose eczeem is het aantal verwijzingen naar de tweede lijn niet toegenomen ten opzichte van de periode drie maanden na de diagnose (Tabel 18). Dit suggereert dat als patiënten met eczeem vroeg in het zorgtraject verwezen worden, dat doorgaans vroeg in het zorgtraject is (binnen drie maanden). Het werkelijke aantal verwijzingen voor eczeem ligt waarschijnlijk hoger, omdat bij een derde van de verwijzingen geen indicatie bij de verwijzing was geregistreerd (Tabel 17 t/m Tabel 20).

Contacten met de huisarts voor eczeem voor en na de verwijzing

De kleine groep patiënten van 18 jaar en ouder die verwezen werden vanwege eczeem had gemiddeld één tot twee contacten met de huisarts voor huidklachten in de drie tot zes maanden voordat de verwijzing plaats vond. Patiënten met contacteczeem hadden tussen 7-430 dagen (mediaan: 77 dagen) na de verwijzing weer contact met de huisarts voor het eczeem (Tabel 17 t/m Tabel 20). Bij patiënten met constitutioneel eczeem of een combinatie van constitutioneel en contact eczeem zijn er te weinig huisartscontacten binnen zes maanden na de verwijzing om over te kunnen rapporteren.

Psychosociale zorg voor patiënten met eczeem

Huidaandoeningen zoals eczeem kunnen een grote invloed hebben op de kwaliteit van leven van de patiënt en kunnen bijdragen aan het ontstaan van psychische klachten. Wanneer dit het geval is komt de patiënt in aanmerking voor psychosociale ondersteuning door de POH-GGZ (bij psychische klachten) of verwijzing naar de GGZ/psychiatrie (bij een psychische stoornis). Om meer inzicht te krijgen of patiënten met eczeem vaker psychosociale ondersteuning of zorg nodig hebben dan patiënten zonder eczeem of gerelateerde huidaandoeningen zijn de volgende vragen beantwoord:

Onderzoeksvragen

6. Welk deel van de patiënten met eczeem is onder behandeling bij de POH-GGZ in vergelijking met

een referentiepopulatie zonder huidklachten?
7. Wat is het aantal patiënten met eczeem/referentie dat verwezen is naar de psychiatrie?

Zie Bijlage B voor methode.

Patiënten met zorg door de POH-GGZ

In Tabel 21 t/m Tabel 28 is het aantal patiënten met een geregistreerde diagnose eczeem dat contact heeft met de POH-GGZ , voor verschillende subgroepen, afgezet tegen de algemene populatie zonder eczeem of gerelateerde huidklachten in dezelfde subgroep.

Tabel 21 laat zien dat er geen grote verschillen zijn in het aantal patiënten dat contact heeft met de POH-GGZ tussen patiënten met eczeem (5 of 6 procent) en patiënten zonder huidaandoeningen (4 procent). Er zijn hierin ook geen grote verschillen tussen incidente en prevalente patiënten met eczeem (Tabel 22 & Tabel 23) in leeftijd (Tabel 24 t/m Tabel 26) en geslacht (Tabel 27 & Tabel 28).

Verwijzingen naar de psychiatrie

Twee tot drie procent van de patiënten met eczeem is bekend met een verwijzing naar de psychiatrie. Dit is gemiddeld iets vaker dan in de algemene populatie zonder eczeem of gerelateerde huidaandoeningen (Tabel 29). Het aantal verwijzingen naar de psychiatrie voor patiënten met een geregistreerde incidente vorm van constitutioneel eczeem die al bekend waren met contacteczeem is te klein om uitspraken over te doen. Deze groep is daarom niet opgenomen in de tabel. De verwijzingen voor psychiatrie omvatten zowel verwijzingen naar de basis GGZ als naar de gespecialiseerde GGZ. Uit deze cijfers kan niet worden afgeleid of de verwijzing naar de psychiatrie (mede) verband houdt met psychische problemen als direct gevolg van het eczeem.

Over het onderzoeksprogramma Zinnige Zorg (Zorginstituut Nederland)

Het Nivel heeft dit onderzoek uitgevoerd binnen het onderzoeksprogramma Zinnige Zorg, in opdracht van Zorginstituut Nederland. Het programma heeft als doel de toegang tot goede verzekerde zorg te bevorderen, zodat er niet meer zorg wordt gegeven dan nodig is én niet minder zorg dan noodzakelijk is. Hiermee zijn zowel de kwaliteit als de betaalbaarheid van de zorg gediend. De resultaten van dit onderzoek worden door het Zorginstituut gebruikt om mogelijke verbeterpunten in het zorgtraject voor eczeem in de huisartsenpraktijk te identificeren.

Over Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn

De zorggegevens die zijn gebruikt in dit onderzoek zijn afkomstig van Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn, een onderzoeksinfrastructuur met enorme aantallen zorggegevens die routinematig worden verzameld bij verschillende eerstelijns disciplines, waaronder ruim 500 huisartsenpraktijken met ruim 1.7 miljoen ingeschreven patiënten. Van bijna 300 deelnemende huisartsenpraktijken zijn ook gegevens beschikbaar van verwijzingen naar de tweede lijn via Zorgdomein. De gegevens uit Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn zijn representatief voor de Nederlandse patiënten- en huisartsenpopulatie (Nivel Zorgregistraties). De praktijken zijn verspreid over het land.

De studie is goedgekeurd volgens de governance code van Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn, onder nummer NZR-00319.051. Het gebruik van gegevens uit elektronische patiëntendossiers, zoals verzameld door Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn, is onder bepaalde voorwaarden toegestaan, zonder dat van iedere afzonderlijke patiënt daarvoor toestemming wordt gevraagd of dat toetsing door een medisch ethische commissie heeft plaatsgevonden (art. 24 UAVG jo art. 9.2 sub j AVG).

Meer weten?

U vindt deze publicatie en alle andere Nivel-publicaties op www.nivel.nl/publicaties. Voor meer informatie over Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn: ga naar www.nivel.nl/zorgregistraties of e-mail naar zorgregistraties@nivel.nl

Titelgegevens van deze publicatie

De gegevens uit deze publicatie mogen met de volgende bronvermelding worden gebruikt: Verberne L, Verheij RA, Flinterman LE. Huisartsenzorg voor patiënten met eczeem. Utrecht: Nivel, 2020.

Literatuur

Dirven-Meijer PC, De Kock CA, Nonneman MMG, Van Sleeuwen D, De Witt-de Jong AWF, Burgers JS, Opstelten W, De Vries CJH. NHG-Standaard Eczeem. Huisarts en Wetenschap 2014;57(5):240-252.

Nielen MMJ, Hek K, Schermer TRJ. Incidentie en prevalentie van gezondheidsproblemen in de Nederlandse huisartsenpraktijk in 2018. www.Nivel.nl/nl/Nivel-zorgregistraties-eerste-lijn/incidenties-en-prevalenties

Zorginstituut Nederland. Screeningsfase systematische analyse Ziekten van huid en onderhuid. Diemen 2019.

Bijlage A Tabellen

*Tabel 1 Aantal en percentage patiënten van **18 jaar en ouder** met één of meerdere contacten voor eczeem of gerelateerde huidaandoeningen in de **3 maanden voor** de geregistreerde diagnose eczeem*

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten	4.165		22.420		274		2.888	
Contacten 3 maanden voor diagnose	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
0 contacten	3.874	93%	21.102	94%	193	70%	2.540	88%
1 contact	212	5%	1.019	5%	58	21%	260	9%
2 contacten	56	1%	209	1%	14	5%	60	2%
3 contacten	*		58	0%	*		13	0%
4 contacten	*		20	0%	*		12	0%
5 contacten	*		*		*		*	
6 contacten	*		*		*		*	
7 contacten	*		*		*		*	
8 contacten	*		*		*		*	
9 contacten	*		*		*		*	
10 of meer contacten	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 2 Aantal en percentage patiënten van **18 jaar en ouder** met één of meerdere contacten voor eczeem of gerelateerde huidaandoeningen in de **6 maanden voor** de geregistreerde diagnose eczeem*

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten	4.165		22.420		274		2.888	
Contacten 6 maanden voor diagnose	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
0 contacten	3.701	89%	20.345	91%	141	51%	2.355	82%
1 contact	325	8%	1.499	7%	81	30%	357	12%
2 contacten	86	2%	370	2%	28	10%	109	4%
3 contacten	25	1%	125	1%	11	4%	31	1%
4 contacten	17	0%	46	0%	*		23	1%
5 contacten	*		16	0%	*		*	
6 contacten	*		*		*		*	
7 contacten	*		*		*		*	
8 contacten	*		*		*		*	
9 contacten	*		*		*		*	
10 of meer contacten	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 3 Aantal en percentage patiënten **jonger dan 18** met één of meerdere contacten voor eczeem of gerelateerde huidaandoeningen in de **3 maanden voor** de geregistreerde diagnose eczeem*

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten	2.589		2.795		58		857	
Contacten 3 maanden voor diagnose	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
0 contacten	2.428	94%	2.662	95%	47	81%	766	89%
1 contact	120	5%	105	4%	*		68	8%
2 contacten	28	1%	22	1%	*		17	2%
3 contacten	*		*		*		*	
4 contacten	*		*		*		*	
5 contacten	*		*		*		*	
6 contacten	*		*		*		*	
7 contacten	*		*		*		*	
8 contacten	*		*		*		*	
9 contacten	*		*		*		*	
10 of meer contacten	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 4 Aantal en percentage patiënten **jonger dan 18** met één of meerdere contacten voor eczeem of gerelateerde huidaandoeningen in de **6 maanden voor** de geregistreerde diagnose eczeem*

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten	2.589		2.795		58		857	
Contacten 6 maanden voor diagnose	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
0 contacten	2.348	91%	2.584	92%	32	55%	703	82%
1 contact	173	7%	158	6%	16	28%	105	12%
2 contacten	47	2%	36	1%	*		34	4%
3 contacten	12	0%	12	0%	*		*	
4 contacten	*		*		*		*	
5 contacten	*		*		*		*	
6 contacten	*		*		*		*	
7 contacten	*		*		*		*	
8 contacten	*		*		*		*	
9 contacten	*		*		*		*	
10 of meer contacten	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 5 Aantal en percentage patiënten van **18 jaar en ouder** met één of meerdere contacten voor eczeem of gerelateerde huidaandoeningen in de **3 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem*

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten	3.701		20.345		141		2.355	
Contacten 3 maanden na diagnose	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
1 contact	2.845	77%	3.118	15%	96	69%	1.748	75%
2 contacten	567	15%	12.909	63%	28	20%	418	18%
3 contacten	183	5%	2.902	14%	*		116	5%
4 contacten	66	2%	886	4%	*		41	2%
5 contacten	20	1%	318	2%	*		20	1%
6 contacten	11	0%	121	1%	*		*	
7 contacten	*		49	0%	*		*	
8 contacten	*		18	0%	*		*	
9 contacten	*		10	0%	*		*	
10 of meer contacten	*		10	0%	*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 6 Aantal en percentage patiënten van **18 jaar en ouder** met één of meerdere contacten voor eczeem of gerelateerde huidaandoeningen in de **6 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem*

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten	3.701		20.345		141		2.355	
Contacten 6 maanden na diagnose	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
1 contact	2.628	71%	14.838	73%	84	60%	1.572	66%
2 contacten	653	18%	3.366	17%	483	21%	483	21%
3 contacten	251	7%	1.254	6%	161	7%	161	7%
4 contacten	76	2%	475	2%	69	3%	69	3%
5 contacten	52	1%	198	1%	38	2%	38	2%
6 contacten	21	1%	117	1%	12	1%	12	1%
7 contacten	*		41	0%	*		*	
8 contacten	*		23	0%	*		*	
9 contacten	*		14	0%	*		*	
10 of meer contacten	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 7 Aantal en percentage patiënten **jonger dan 18** met één of meerdere contacten voor eczeem of gerelateerde huidaandoeningen in de **3 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem*

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten	2.348		2.584		32		703	
Contacten 3 maanden na diagnose	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
1 contact	1.653	71%	2.105	81%	22	69%	558	79%
2 contacten	441	19%	338	13%	*		100	14%
3 contacten	157	7%	95	4%	*		29	4%
4 contacten	56	2%	33	1%	*		*	
5 contacten	21	1%	11	0%	*		*	
6 contacten	12	1%	*		*		*	
7 contacten	*		*		*		*	
8 contacten	*		*		*		*	
9 contacten	*		*		*		*	
10 of meer contacten	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 8 Aantal en percentage patiënten **jonger dan 18** met één of meerdere contacten voor eczeem of gerelateerde huidaandoeningen in de **6 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem*

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten	2.348		2.584		32		703	
Contacten 6 maanden na diagnose	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
1 contact	1.489	64%	1981	76%	16	50%	509	72%
2 contacten	477	20%	397	15%	*		126	18%
3 contacten	221	9%	131	5%	*		41	6%
4 contacten	84	4%	52	2%	*		18	3%
5 contacten	28	1%	18	1%	*		*	
6 contacten	28	1%	*		*		*	
7 contacten	*		*		*		*	
8 contacten	*		*		*		*	
9 contacten	*		*		*		*	
10 of meer contacten	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 9 Aantal en percentage patiënten van **18 jaar en ouder** dat een van de geselecteerde geneesmiddelen voor huidklachten kreeg voorgeschreven in de **3 maanden voor** de geregistreerde diagnose eczeem*

		Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten		4.165		22.420		274		2.888	
ATC	**Omschrijving**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
	Geen voorgeschreven medicatie	3.524	85%	19.356	86%	153	56%	2.227	77%
B03BB01	Foliumzuur	35	1%	185	1%	*		31	1%
D01AC08	Ketoconazol	75	2%	328	1%	*		48	2%
D01AC20	Imidazolen/triazolen	20	0%	77	0%	*		*	
D01AE12	Salicylzuur	*		28	0%	*		*	
D01AE13	Seleensulfide	*		11	0%	*		*	
D01AE14	Ciclopirox	14	0%	51	0%	*		13	0%
D01AE15	Terbinafine	*		20	0%	*		*	
D01BA01	Griseofulvine	*		*		*		*	
D01BA02	Terbinafine	10	0%	50	0%	*		*	
D02AB	Zinkproducten	14	0%	38	0%	*		*	
D02AC	Vaseline en vetproducten	21	1%	81	0%	*		23	1%
D02AE01	Ureum	13	0%	37	0%	*		*	
D02AX	Overige emollientia en protectiva	158	4%	630	3%	41	15%	168	6%
D03BA02	Collagenase	*		*		*		*	
D04AB01	Lidocaine	*		30	0%	*	0%	11	0%
D05AA	Teren	*		*		*		*	
D05AC01	Ditranol	*		*		*		*	
D05AX02	Calcipotriol	*		*		*		*	
D05AX03	Calcitriol	*		*		*		*	
D05AX52	Calcipotriol, combinatiepreparaten	*		36	0%	*		*	
D05BB02	Acitretine	*		*		*		*	
D05BX51	Fumaarzuurderivaten, combinatie	*		*		*		*	
D06AA04	Tetracycline	*		*		*		*	
D06AX01	Fusidinezuur	70	2%	292	1%	10	4%	64	2%
D06AX09	Mupirocine	*		12	0%	*		*	
D06BA01	Zilversulfadiazine	*		19	0%	*		*	
D06BB04	Podofyllotoxine	*		*		*		*	
D06BB10	Imiquimod	*		*		*		*	
D06BB12	Sinecatechins	*		*		*		*	
D06BX01	Metronidazol	*		59	0%	*		11	0%
D06BX02	Ingenolmebutaat	*		*		*		*	
D07AA02	Hydrocortison	60	1%	279	1%	23	8%	85	3%
D07AB01	Clobetason	12	0%	23	0%	*		*	
D07AB02	Hudrocortisonbutyraat	20	0%	82	0%	*		20	1%

D07AB03	Flumetason	*		*		*		*	
D07AB09	Triamcinolon	68	2%	326	1%	26	9%	93	3%
D07AC01	Betamethason	31	1%	178	1%	17	6%	42	1%
D07AC03	Desoximetason	14	0%	66	0%	*		18	1%
D07AC13	Mometason	25	1%	83	0%	*		27	1%
D07AC17	Fluticason	13	0%	55	0%	*		23	1%
D07AD01	Clobetasol	24	1%	211	1%	15	5%	60	2%
D07XA01	Hydrocortison met overige middelen	46	1%	266	1%	*		53	2%
D07XB01	Flumetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XB02	Triamcinolon met overige middelen	*		14	0%	*		*	
D07XC01	Betamethason met overige middelen	*		15	0%	*		*	
D07XC02	Desoximetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XD	Zeer sterke corticosteroïden	*		*		*		*	
D11AC	Koolteer shampoo	*		36	0%	*		12	0%
D11AH01	Tacrolimus	*		27	0%	*		10	0%
D11AH02	Pimecrolimus	*		*		*		*	
D11AH04	Alitretinoine	*		*		*		*	
H02AB06	Prednisolon	82	2%	408	2%	*		58	2%
L04AA13	Leflunomide	*		12	0%	*		*	
L04AD01	Ciclosporine	*		*		*		*	
L04AX01	Azathioprine			38	0%	*		*	
L04AX03	Methotrexaat	13	0%	81	0%	*		13	0%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 10 Aantal en percentage patiënten van **18 jaar en ouder** dat een van de geselecteerde geneesmiddelen voor huidklachten kreeg voorgeschreven in de **6 maanden voor** de geregistreerde diagnose eczeem*

		Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten		4.165		22.420		274		2.888	
ATC	**Omschrijving**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
	Geen voorgeschreven medicatie	3.229	78%	17.893	80%	92	34%	1.920	66%
B03BB01	Foliumzuur	48	1%	268	1%	*	0%	43	1%
D01AC08	Ketoconazol	113	3%	537	2%	20	7%	85	3%
D01AC20	Imidazolen/triazolen	33	1%	109	0%	*		*	
D01AE12	Salicylzuur	*		49	0%	*		*	
D01AE13	Seleensulfide	*		27	0%	*		*	
D01AE14	Ciclopirox	19	0%	75	0%	*		20	1%
D01AE15	Terbinafine	*		43	0%	*		*	
D01BA01	Griseofulvine	13	0%	*		*		*	
D01BA02	Terbinafine	11	0%	83	0%	*		10	0%
D02AB	Zinkproducten	18	0%	78	0%	*		11	0%

D02AC	Vaseline en vetproducten	30	1%	131	1%	11	4%	41	1%
D02AE01	Ureum	23	1%	60	0%	*	0%	14	0%
D02AX	Overige emollientia en protectiva	234	6%	958	4%	66	24%	282	10%
D03BA02	Collagenase	*		*		*		*	
D04AB01	Lidocaine	13	0%	44	0%	*		15	1%
D05AA	Teren	*		*		*		*	
D05AC01	Ditranol	*		*		*		*	
D05AX02	Calcipotriol	*		*		*		*	
D05AX03	Calcitriol	*		*		*		*	
D05AX52	Calcipotriol, combinatiepreparaten	*		53		*		10	0%
D05BB02	Acitretine	*		*		*		*	
D05BX51	Fumaarzuurderivaten, combinatie	*		*		*		*	
D06AA04	Tetracycline	*		*		*		*	
D06AX01	Fusidinezuur	106	3%	508	2%	21	8%	116	4%
D06AX09	Mupirocine	*		20	0%	*		*	
D06BA01	Zilversulfadiazine	*		31	0%	*		*	
D06BB04	Podofyllotoxine	*		17	0%	*		*	
D06BB10	Imiquimod	*		*		*		*	
D06BB12	Sinecatechins	*		*		*		*	
D06BX01	Metronidazol	20	0%	118	1%	*		20	1%
D06BX02	Ingenolmebutaat	*		*		*		*	
D07AA02	Hydrocortison	96	2%	420	2%	37	14%	132	5%
D07AB01	Clobetason	15	0%	33	0%	*		14	
D07AB02	Hudrocortisonbutyraat	38	1%	134	1%	*		36	1%
D07AB03	Flumetason	*		*		*		*	
D07AB09	Triamcinolon	108	3%	526	2%	55	20%	152	5%
D07AC01	Betamethason	53	1%	285	1%	21	8%	77	3%
D07AC03	Desoximetason	20	0%	113	1%	*		29	1%
D07AC13	Mometason	42	1%	159	1%	14	5%	64	2%
D07AC17	Fluticason	18	0%	82	0%	*		34	1%
D07AD01	Clobetasol	50	1%	345	2%	21	8%	103	4%
D07XA01	Hydrocortison met overige middelen	86	2%	427	2%	17	6%	83	3%
D07XB01	Flumetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XB02	Triamcinolon met overige middelen	*		24	0%	*		*	
D07XC01	Betamethason met overige middelen	*		29	0%	*		*	
D07XC02	Desoximetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XD	Zeer sterke corticosteroïden	*		*		*		*	
D11AC	Koolteer shampoo	14	0%	64	0%	*		17	1%
D11AH01	Tacrolimus	*		42	0%	*		17	1%
D11AH02	Pimecrolimus	*		14	0%	*		*	
D11AH04	Alitretinoine	*				*		*	
H02AB06	Prednisolon	136	3%	678	3%	12	4%	103	4%
L04AA13	Leflunomide	*		14	0%	*		*	
L04AD01	Ciclosporine	*		*		*		*	

L04AX01	Azathioprine	*		49	0%	*		*	
L04AX03	Methotrexaat	14	0%	117	1%	*		18	1%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 11 Aantal en percentage patiënten van **jonger dan 18 jaar** dat een van de geselecteerde geneesmiddelen voor huidklachten kreeg voorgeschreven in de **3 maanden voor** de geregistreerde diagnose eczeem*

		Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten		2.589		2.795		58		857	
ATC	**Omschrijving**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
	Geen voorgeschreven medicatie	2.308	89%	2.551	91%	37	64%	695	81%
B03BB01	Foliumzuur	*		*		*		*	
D01AC08	Ketoconazol	27	1%	29	1%	*		*	
D01AC20	Imidazolen/triazolen	*		*		*		*	
D01AE12	Salicylzuur	*		*		*		*	
D01AE13	Seleensulfide	*		*		*		*	
D01AE14	Ciclopirox	*		*		*		*	
D01AE15	Terbinafine	*		*		*		*	
D01BA01	Griseofulvine	*		*		*		*	
D01BA02	Terbinafine	*		*		*		*	
D02AB	Zinkproducten	*		*		*		*	
D02AC	Vaseline en vetproducten	16	1%	*		*		11	1%
D02AE01	Ureum	*		*		*		*	
D02AX	Overige emollientia en protectiva	82	3%	54	2%	*		53	6%
D03BA02	Collagenase	*		*		*		*	
D04AB01	Lidocaine	*		*		*		*	
D05AA	Teren	*		*		*		*	
D05AC01	Ditranol	*		*		*		*	
D05AX02	Calcipotriol	*		*		*		*	
D05AX03	Calcitriol	*		*		*		*	
D05AX52	Calcipotriol, combinatiepreparaten	*		*		*		*	
D05BB02	Acitretine	*		*		*		*	
D05BX51	Fumaarzuurderivaten, combinatie	*		*		*		*	
D06AA04	Tetracycline	*		*		*		*	
D06AX01	Fusidinezuur	88	3%	79	3%	*		45	5%
D06AX09	Mupirocine	*		*		*		*	
D06BA01	Zilversulfadiazine	*		*		*		*	
D06BB04	Podofyllotoxine	*		*		*		*	
D06BB10	Imiquimod	*		*		*		*	
D06BB12	Sinecatechins	*		*		*		*	
D06BX01	Metronidazol	*		*		*		*	
D06BX02	Ingenolmebutaat	*		*		*		*	
D07AA02	Hydrocortison	63	2%	30	1%	*		37	4%

D07AB01	Clobetason	*		*		*		11	1%
D07AB02	Hudrocortisonbutyraat	*		10	0%	*		*	
D07AB03	Flumetason	*		*		*		*	
D07AB09	Triamcinolon	17	1%	17	1%	*		18	2%
D07AC01	Betamethason	*		*		*		*	
D07AC03	Desoximetason	*		*		*		*	
D07AC13	Mometason	*		10		*		12	1%
D07AC17	Fluticason	*		*		*		*	
D07AD01	Clobetasol	*		*		*		*	
D07XA01	Hydrocortison met overige middelen	24	1%	22	1%	*		*	
D07XB01	Flumetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XB02	Triamcinolon met overige middelen	*		*		*		*	
D07XC01	Betamethason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XC02	Desoximetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XD	Zeer sterke corticosteroïden	*		*		*		*	
D11AC	Koolteer shampoo	*		*		*		*	
D11AH01	Tacrolimus	*		*		*		*	
D11AH02	Pimecrolimus	*		*		*		*	
D11AH04	Alitretinoine	*		*		*		*	
H02AB06	Prednisolon	*		*		*		*	
L04AA13	Leflunomide	*		*		*		*	
L04AD01	Ciclosporine	*		*		*		*	
L04AX01	Azathioprine	*		*		*		*	
L04AX03	Methotrexaat	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 12 Aantal en percentage patiënten van **jonger dan 18 jaar** dat een van de geselecteerde geneesmiddelen voor huidklachten kreeg voorgeschreven in de **6 maanden voor** de geregistreerde diagnose eczeem*

		Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten		2.589		2.795		58		857	
ATC	**Omschrijving**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
	Geen voorgeschreven medicatie	2.165	84%	2.403	86%	24	41%	611	71%
B03BB01	Foliumzuur	*		*		*		*	
D01AC08	Ketoconazol	50	2%	39	1%	*		19	2%
D01AC20	Imidazolen/triazolen	13	1%	11	0%	*		*	
D01AE12	Salicylzuur	*		10	0%	*		*	
D01AE13	Seleensulfide	*		*		*		*	
D01AE14	Ciclopirox	*		*		*		*	
D01AE15	Terbinafine	*		*		*		*	
D01BA01	Griseofulvine	*		*		*		*	
D01BA02	Terbinafine	*		*		*		*	
D02AB	Zinkproducten	*		*		*		*	

D02AC	Vaseline en vetproducten	18	1%	11	0%	*		17	2%
D02AE01	Ureum	*		*		*		*	
D02AX	Overige emollientia en protectiva	123	5%	97	3%	14	24%	92	11%
D03BA02	Collagenase	*		*		*		*	
D04AB01	Lidocaine	*		*		*		*	
D05AA	Teren	*		*		*		*	
D05AC01	Ditranol	*		*		*		*	
D05AX02	Calcipotriol	*		*		*		*	
D05AX03	Calcitriol	*		*		*		*	
D05AX52	Calcipotriol, combinatiepreparaten	*		*		*		*	
D05BB02	Acitretine	*		*		*		*	
D05BX51	Fumaarzuurderivaten, combinatie	*		*		*		*	
D06AA04	Tetracycline	*		*		*		*	
D06AX01	Fusidinezuur	154	6%	136	5%	*		66	8%
D06AX09	Mupirocine	*		*		*		*	
D06BA01	Zilversulfadiazine	*		*		*		*	
D06BB04	Podofyllotoxine	*		*		*		*	
D06BB10	Imiquimod	*		*		*		*	
D06BB12	Sinecatechins	*		*		*		*	
D06BX01	Metronidazol	*		*		*		*	
D06BX02	Ingenolmebutaat	*		*		*		*	
D07AA02	Hydrocortison	85	3%	50	2%	12	21%	60	7%
D07AB01	Clobetason	*		*		*		11	1%
D07AB02	Hudrocortisonbutyraat	*		16	1%	*		*	
D07AB03	Flumetason	*		*		*		*	
D07AB09	Triamcinolon	25	1%	24	1%	*		41	5%
D07AC01	Betamethason	*		*		*		10	1%
D07AC03	Desoximetason	*		*		*		*	
D07AC13	Mometason	*		12		*		20	2%
D07AC17	Fluticason	*		*		*		*	
D07AD01	Clobetasol	*		*		*		*	
D07XA01	Hydrocortison met overige middelen	39	2%	34	1%	*		19	2%
D07XB01	Flumetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XB02	Triamcinolon met overige middelen	*		*		*		*	
D07XC01	Betamethason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XC02	Desoximetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XD	Zeer sterke corticosteroïden	*		*		*		*	
D11AC	Koolteer shampoo	*		*		*		*	
D11AH01	Tacrolimus	*		*		*		*	
D11AH02	Pimecrolimus	*		*		*		*	
D11AH04	Alitretinoine	*		*		*		*	
H02AB06	Prednisolon	11	0%	*		*		*	
L04AA13	Leflunomide	*		*		*		*	
L04AD01	Ciclosporine	*		*		*		*	
L04AX01	Azathioprine	*		*		*		*	
L04AX03	Methotrexaat	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 13 Aantal en percentage patiënten van **18 jaar en ouder** dat een van de geselecteerde geneesmiddelen voor huidklachten kreeg voorgeschreven in de **3 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem*

		Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten		3.701		20.345		141		2.355	
ATC	**Omschrijving**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
	Geen voorgeschreven medicatie	301	8%	2.755	14%	17	12%	259	11%
B03BB01	Foliumzuur	39	1%	170	1%	*		22	1%
D01AC08	Ketoconazol	152	4%	895	4%	*		124	5%
D01AC20	Imidazolen/triazolen	48	1%	280	1%	*		28	1%
D01AE12	Salicylzuur	10	0%	55	0%	*		*	
D01AE13	Seleensulfide	11	0%	29	0%	*		*	
D01AE14	Ciclopirox	19	1%	138	1%	*		17	1%
D01AE15	Terbinafine	*		80	0%	*		12	1%
D01BA01	Griseofulvine	11	0%		%	*		*	
D01BA02	Terbinafine	32	1%	156	1%	*		22	1%
D02AB	Zinkproducten	14	0%	65	0%	*		15	1%
D02AC	Vaseline en vetproducten	62	2%	318	2%	*		53	2%
D02AE01	Ureum	23	1%	168	1%	*		14	1%
D02AX	Overige emollientia en protectiva	1236	33%	4763	23%	50	35%	685	29%
D03BA02	Collagenase	*		*		*		*	
D04AB01	Lidocaine	14	0%	87	0%	*		12	1%
D05AA	Teren	*		23	0%	*		*	
D05AC01	Ditranol	*		*	0%	*		*	
D05AX02	Calcipotriol	*		*	0%	*		*	
D05AX03	Calcitriol	*		12	0%	*		*	
D05AX52	Calcipotriol, combinatiepreparaten	*		86	0%	*		*	
D05BB02	Acitretine	*		*		*		*	
D05BX51	Fumaarzuurderivaten, combinatie	*		*		*		*	
D06AA04	Tetracycline	*		*		*		*	
D06AX01	Fusidinezuur	123	3%	741	4%	*		91	4%
D06AX09	Mupirocine	*		21	0%	*		*	
D06BA01	Zilversulfadiazine	*		18	0%	*		*	
D06BB04	Podofyllotoxine	*		29	0%	*		*	
D06BB10	Imiquimod	*		*		*		*	
D06BB12	Sinecatechins	*		*		*		*	
D06BX01	Metronidazol	28	1%	176	1%	*		19	1%
D06BX02	Ingenolmebutaat	*		*		*		*	
D07AA02	Hydrocortison	1152	31%	3945	19%	29	21%	476	20%
D07AB01	Clobetason	179	5%	522	3%	*		84	4%
D07AB02	Hudrocortisonbutyraat	102	3%	599	3%	*		75	3%

D07AB03	Flumetason	*		*		*		*	
D07AB09	Triamcinolon	1166	32%	6389	31%	52	37%	741	31%
D07AC01	Betamethason	290	8%	2020	10%	18	13%	259	11%
D07AC03	Desoximetason	22	1%	217	1%			29	1%
D07AC13	Mometason	144	4%	1020	5%	13	9%	169	7%
D07AC17	Fluticason	83	2%	561	3%			85	4%
D07AD01	Clobetasol	169	5%	1515	7%	26	18%	220	9%
D07XA01	Hydrocortison met overige middelen	196	5%	979	5%	*		117	5%
D07XB01	Flumetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XB02	Triamcinolon met overige middelen	*		50	0%	*		*	
D07XC01	Betamethason met overige middelen	*		98	0%	*		14	1%
D07XC02	Desoximetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XD	Zeer sterke corticosteroïden	*		10	0%	*		*	
D11AC	Koolteer shampoo	*		75	0%	*		16	1%
D11AH01	Tacrolimus	24	1%	114	1%	*		36	2%
D11AH02	Pimecrolimus	*		53	0%	*		*	
D11AH04	Alitretinoine	*		*		*		*	
H02AB06	Prednisolon	91	2%	560	3%	*		64	3%
L04AA13	Leflunomide	*		11	0%	*		*	
L04AD01	Ciclosporine	*		*		*		*	
L04AX01	Azathioprine	*		28	0%	*		*	
L04AX03	Methotrexaat	13	0%	79	0%	*		11	0%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 14 Aantal en percentage patiënten van **18 jaar en ouder** dat een van de geselecteerde geneesmiddelen voor huidklachten kreeg voorgeschreven in de **6 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem*

		Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten		3.701		20.345		141		2.355	
ATC	**Omschrijving**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
	Geen voorgeschreven medicatie	266	7%	2.428	12%	12	9%	214	9%
B03BB01	Foliumzuur	46	1%	235	1%	*		26	1%
D01AC08	Ketoconazol	193	5%	1.078	5%	*		155	7%
D01AC20	Imidazolen/triazolen	51	1%	316	2%	*		29	1%
D01AE12	Salicylzuur	14	0%	73	0%	*		11	0%
D01AE13	Seleensulfide	14	0%	42	0%	*		10	0%
D01AE14	Ciclopirox	28	1%	181	1%	*		21	1%
D01AE15	Terbinafine	*		*		*		*	
D01BA01	Griseofulvine	15	0%	96	0%	*		14	
D01BA02	Terbinafine	36	1%	205	1%	*		27	1%
D02AB	Zinkproducten	17	0%	94	0%	*		20	1%
D02AC	Vaseline en vetproducten	79	2%	393	2%	*		72	3%
D02AE01	Ureum	28	1%	200	1%	*		16	1%

D02AX	Overige emollientia en protectiva	1296	35%	5173	25%	53	38%	759	32%
D03BA02	Collagenase	*		*		*		*	
D04AB01	Lidocaine	20	1%	125	1%	*		20	1%
D05AA	Teren	*		34	0%	*		*	
D05AC01	Ditranol	*		*		*		*	
D05AX02	Calcipotriol	*		*		*		*	
D05AX03	Calcitriol	*		17	0%	*		*	
D05AX52	Calcipotriol, combinatiepreparaten	15	0%	120	1%	*		*	
D05BB02	Acitretine	*		*		*		*	
D05BX51	Fumaarzuurderivaten, combinatie	*		*		*		*	
D06AA04	Tetracycline	*		*		*		*	
D06AX01	Fusidinezuur	171	5%	993	5%	*		133	6%
D06AX09	Mupirocine	*		25	0%	*		*	
D06BA01	Zilversulfadiazine	*		32	0%	*		*	
D06BB04	Podofyllotoxine	*		37	0%	*		*	
D06BB10	Imiquimod	*		10	0%	*		*	
D06BB12	Sinecatechins	*		*		*		*	
D06BX01	Metronidazol	40	1%	228	1%	*		24	1%
D06BX02	Ingenolmebutaat	*		*		*		*	
D07AA02	Hydrocortison	1176	32%	4096	20%	29	21%	511	22%
D07AB01	Clobetason	189	5%	554	3%	*		94	4%
D07AB02	Hudrocortisonbutyraat	116	3%	661	3%	*		80	3%
D07AB03	Flumetason	*		*		*		*	
D07AB09	Triamcinolon	1204	33%	6612	32%	55	39%	787	33%
D07AC01	Betamethason	327	9%	2224	11%	21	15%	292	12%
D07AC03	Desoximetason	28	1%	272	1%	*		40	2%
D07AC13	Mometason	176	5%	1166	6%	16	11%	194	8%
D07AC17	Fluticason	91	2%	605	3%	*		96	4%
D07AD01	Clobetasol	203	5%	1749	9%	29	21%	272	12%
D07XA01	Hydrocortison met overige middelen	230	6%	1118	5%	12	9%	133	6%
D07XB01	Flumetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XB02	Triamcinolon met overige middelen	*		61	0%	*		*	
D07XC01	Betamethason met overige middelen	11	0%	121	1%	*		20	1%
D07XC02	Desoximetason met overige middelen	*		13	0%	*		*	
D07XD	Zeer sterke corticosteroïden	*		11	0%	*		*	
D11AC	Koolteer shampoo	16	0%	107	1%	*		21	1%
D11AH01	Tacrolimus	33	1%	156	1%	*		46	2%
D11AH02	Pimecrolimus	12	0%	69	0%	*		11	0%
D11AH04	Alitretinoine	*		15	0%	*		*	
H02AB06	Prednisolon	133	4%	794	4%	*		104	4%
L04AA13	Leflunomide	*		18	0%	*		*	
L04AD01	Ciclosporine	*		11	0%	*		*	
L04AX01	Azathioprine	*		37	0%	*		*	
L04AX03	Methotrexaat	17	0%	106	1%	*		12	1%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 15 Aantal en percentage patiënten van **jonger dan 18 jaar** dat een van de geselecteerde geneesmiddelen voor huidklachten kreeg voorgeschreven in de **3 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem*

		Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten		2.348		2.584		32		703	
ATC	**Omschrijving**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
	Geen voorgeschreven medicatie	319	14%	595	23%	*		140	20%
B03BB01	Foliumzuur	*		*		*		*	
D01AC08	Ketoconazol	46	2%	68	3%	*		16	2%
D01AC20	Imidazolen/triazolen	21	1%	30	1%	*		11	2%
D01AE12	Salicylzuur	*		11	0%	*		*	
D01AE13	Seleensulfide	*		*		*		*	
D01AE14	Ciclopirox	*		*		*		*	
D01AE15	Terbinafine	*		*		*		*	
D01BA01	Griseofulvine	*		*		*		*	
D01BA02	Terbinafine	*		*		*		*	
D02AB	Zinkproducten	*		*		*		*	
D02AC	Vaseline en vetproducten	102	4%	55	2%	*		26	4%
D02AE01	Ureum	12	1%	*		*		*	
D02AX	Overige emollientia en protectiva	1119	48%	699	27%	17	53%	212	30%
D03BA02	Collagenase	*		*		*		*	
D04AB01	Lidocaine	*		10	0%	*		15	2%
D05AA	Teren	*		*		*		*	
D05AC01	Ditranol	*		*		*		*	
D05AX02	Calcipotriol	*		*		*		*	
D05AX03	Calcitriol	*		*		*		*	
D05AX52	Calcipotriol, combinatiepreparaten	*		*		*		*	
D05BB02	Acitretine	*		*		*		*	
D05BX51	Fumaarzuurderivaten, combinatie	*		*		*		*	
D06AA04	Tetracycline	*		*		*		*	
D06AX01	Fusidinezuur	160	7%	169	7%	*		67	10%
D06AX09	Mupirocine	*		*		*		*	
D06BA01	Zilversulfadiazine	*		*		*		*	
D06BB04	Podofyllotoxine	*		*		*		*	
D06BB10	Imiquimod	*		*		*		*	
D06BB12	Sinecatechins	*		*		*		*	
D06BX01	Metronidazol	*		*		*		*	
D06BX02	Ingenolmebutaat	*		*		*		*	
D07AA02	Hydrocortison	1150	49%	833	32%	17	53%	222	32%
D07AB01	Clobetason	72	3%	44	2%	*		22	3%
D07AB02	Hudrocortisonbutyraat	50	2%	62	2%	*		11	2%
D07AB03	Flumetason	*		*		*		*	
D07AB09	Triamcinolon	437	19%	533	21%	*		166	24%

D07AC01	Betamethason	30	1%	67	3%	*		30	4%
D07AC03	Desoximetason	*		*		*		*	
D07AC13	Mometason	43	2%	56	2%	*		24	3%
D07AC17	Fluticason	18	1%	27	1%	*		19	3%
D07AD01	Clobetasol	10	0%	29	1%	*		*	
D07XA01	Hydrocortison met overige middelen	71	3%	131	5%	*		35	5%
D07XB01	Flumetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XB02	Triamcinolon met overige middelen	*		*		*		*	
D07XC01	Betamethason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XC02	Desoximetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XD	Zeer sterke corticosteroïden	*		*		*		*	
D11AC	Koolteer shampoo	*		*		*		*	
D11AH01	Tacrolimus	*		*		*		*	
D11AH02	Pimecrolimus	*		*		*		*	
D11AH04	Alitretinoine	*		*		*		*	
H02AB06	Prednisolon	*		11	0%	*		*	
L04AA13	Leflunomide	*		*		*		*	
L04AD01	Ciclosporine	*		*		*		*	
L04AX01	Azathioprine	*		*		*		*	
L04AX03	Methotrexaat	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 16 Aantal en percentage patiënten van **jonger dan 18 jaar** dat een van de geselecteerde geneesmiddelen voor huidklachten kreeg voorgeschreven in de **6 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem*

		Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
N patiënten		2.348		2.584		32		703	
ATC	**Omschrijving**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**	**N**	**%**
	Geen voorgeschreven medicatie	268	11%	555	21%	*		124	18%
B03BB01	Foliumzuur	*		*		*		*	
D01AC08	Ketoconazol	53	2%	81	3%	*		19	3%
D01AC20	Imidazolen/triazolen	23	1%	33	1%	*		11	2%
D01AE12	Salicylzuur	*		19	1%	*		*	
D01AE13	Seleensulfide	*		*		*		*	
D01AE14	Ciclopirox	*		*		*		*	
D01AE15	Terbinafine	*		*		*		*	
D01BA01	Griseofulvine	*		*		*		*	
D01BA02	Terbinafine	*		*		*		*	
D02AB	Zinkproducten	*		*		*		*	
D02AC	Vaseline en vetproducten	120	5%	65	3%	*		30	4%
D02AE01	Ureum	12	1%	*		*		*	
D02AX	Overige emollientia en protectiva	1172	50%	729	28%	17	53%	236	34%
D03BA02	Collagenase	*		*		*		*	

D04AB01	Lidocaine	*		12	0%	*		15	2%
D05AA	Teren	*		*		*		*	
D05AC01	Ditranol	*		*		*		*	
D05AX02	Calcipotriol	*		*		*		*	
D05AX03	Calcitriol	*		*		*		*	
D05AX52	Calcipotriol, combinatiepreparaten	*		*		*		*	
D05BB02	Acitretine	*		*		*		*	
D05BX51	Fumaarzuurderivaten, combinatie	*		*		*		*	
D06AA04	Tetracycline	*		*		*		*	
D06AX01	Fusidinezuur	236	10%	227	9%	*		92	13%
D06AX09	Mupirocine	*		*		*		*	
D06BA01	Zilversulfadiazine	*		*		*		*	
D06BB04	Podofyllotoxine	*		*		*		*	
D06BB10	Imiquimod	*		*		*		*	
D06BB12	Sinecatechins	*		*		*		*	
D06BX01	Metronidazol	*		*		*		*	
D06BX02	Ingenolmebutaat	*		*		*		*	
D07AA02	Hydrocortison	1206	51%	845	33%	17	53%	233	33%
D07AB01	Clobetason	90	4%	49	2%	*		27	4%
D07AB02	Hudrocortisonbutyraat	53	2%	65	3%	*		11	2%
D07AB03	Flumetason	*		*		*		*	
D07AB09	Triamcinolon	487	21%	569	22%	*		176	25%
D07AC01	Betamethason	34	1%	76	3%	*		32	5%
D07AC03	Desoximetason	*		*		*		*	
D07AC13	Mometason	56	2%	62	2%	*		30	4%
D07AC17	Fluticason	22	1%	29	1%	*		23	3%
D07AD01	Clobetasol	16	1%	31	1%	*		12	2%
D07XA01	Hydrocortison met overige middelen	89	4%	144	6%	*		39	6%
D07XB01	Flumetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XB02	Triamcinolon met overige middelen	*		*		*		*	
D07XC01	Betamethason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XC02	Desoximetason met overige middelen	*		*		*		*	
D07XD	Zeer sterke corticosteroïden	*		*		*		*	
D11AC	Koolteer shampoo	*		*		*		*	
D11AH01	Tacrolimus	*		10	0%	*		11	2%
D11AH02	Pimecrolimus	*		*		*		*	
D11AH04	Alitretinoine	*		*		*		*	
H02AB06	Prednisolon	*		15	1%	*		*	
L04AA13	Leflunomide	*		*		*		*	
L04AD01	Ciclosporine	*		*		*		*	
L04AX01	Azathioprine	*		*		*		*	
L04AX03	Methotrexaat	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 17 Aantal en percentage patiënten met een verwijzing naar de tweede lijn in de **3 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem voor patiënten van **18 jaar en ouder***

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
	N	%	N	%	N	%	N	%
N totaal in cohort	1.201		6.320		93		845	
Verwijzingen, totaal	62	5%	307	5%	*		39	5%
Verwijzingen, voor eczeem of gerelateerde huidklachten	13	1%	84	1%	*		*	
Verwijzingen, voor eczeem	*		38	1%	*		*	
Verwijzingen, reden van verwijzing onbekend	23	2%	148	2%	*		18	2%
Specialist bij verwijzing voor eczeem en gerelateerde huidklachten								
Verwijzingen dermatoloog	*		52	1%	*		*	
Verwijzingen allergoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen reumatoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen kinderarts	*		*		*		*	
Gemiddeld aantal contacten tot verwijzing (SD)	0,9 (1,7)		2,0 (1,6)		*		1,5 (0,8)	
Mediane duur tot contact na verwijzing (p5-p95)	*		77 (7-430)		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 18 Aantal en percentage patiënten met een verwijzing naar de tweede lijn in de **6 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem voor patiënten van **18 jaar en ouder***

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
	N	%	N	%	N	%	N	%
N totaal in cohort	1.201		6.320		93		845	
Verwijzingen, totaal	69	6%	371	6%	*		44	5%
Verwijzingen, voor eczeem of gerelateerde huidklachten	14	1%	97	2%	*		11	1%
Verwijzingen, voor eczeem	*		41	1%	*		*	
Verwijzingen, reden van verwijzing onbekend	24	2%	184	3%	*		21	2%
Specialist bij verwijzing voor eczeem en gerelateerde huidklachten								
Verwijzingen dermatoloog	*		56	1%	*		*	
Verwijzingen allergoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen reumatoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen kinderarts	*		*		*		*	
Gemiddeld aantal contacten tot verwijzing (SD)	1 (1,7)		2,2 (1,6)				1,7 (0,8)	
Mediane duur tot contact na verwijzing (p5-p95)	*		77 (7-430)		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 19 Aantal en percentage patiënten met een verwijzing naar de tweede lijn in de **3 maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem voor patiënten **jonger dan 18 jaar***

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
	N	%	N	%	N	%	N	%
N totaal in cohort	747		15		245		747	
Verwijzingen, totaal	23	3%	15	2%	*		10	4%
Verwijzingen, voor eczeem of gerelateerde huidklachten	*		*		*		*	
Verwijzingen, voor eczeem	*		*		*		*	
Verwijzingen, reden van verwijzing onbekend	*		*		*		*	
Specialist bij verwijzing voor eczeem en gerelateerde huidklachten								
Verwijzingen dermatoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen allergoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen reumatoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen kinderarts	*		*		*		*	
Gemiddeld aantal contacten tot verwijzing (SD)	2,2 (0,8)		1,7 (1,0)				1,8 (1,3)	
Mediane duur tot contact na verwijzing (p5-p95)	*		*				*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

*Tabel 20 Aantal en percentage patiënten met een verwijzing naar de tweede lijn in de 6 **maanden na** de geregistreerde diagnose eczeem voor patiënten **jonger dan 18 jaar***

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent	
	N	%	N	%	N	%	N	%
N totaal in cohort	747		15		245		747	
Verwijzingen, totaal	32	4%	20	3%	*		11	4%
Verwijzingen, voor eczeem of gerelateerde huidklachten	*		*		*		*	
Verwijzingen, voor eczeem	*		*		*		*	
Verwijzingen, reden van verwijzing onbekend	*		*		*		*	
Specialist bij verwijzing voor eczeem en gerelateerde huidklachten								
Verwijzingen dermatoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen allergoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen reumatoloog	*		*		*		*	
Verwijzingen kinderarts	*		*		*		*	
Gemiddeld aantal contacten tot verwijzing (SD)	3,2 (1,1)		1,8 (1,2)		*		2,2 (1,3)	
Mediane duur tot contact na verwijzing (p5-p95)	*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

Tabel 21 Aantal en percentage contacten met de POH-GGZ in 2018, totale populatie

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent		Referentie	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
N patiënten	121.344		51.379		477		4.475		890.992	
N onder behandeling POH-GGZ	4.549	4%	2.649	5%	25	5%	273	6%	31.607	4%
N onder behandeling voor Z11	18	0%	17	0%	*		*		103	0%
N onder behandeling voor P01-P29	2.144	2%	1.155	2%	13	3%	118	3%	14.056	2%
N onder behandeling voor P01	440	0%	280	1%	*		31	1%	2.851	0%
N onder behandeling voor P03	406	0%	216	0%	*		21	0%	3.084	0%
N onder behandeling voor P70-P99	1.560	1%	955	2%	*		107	2%	11.089	1%
N onder behandeling voor P74	384	0%	220	0%	*		31	1%	2.562	0%
N onder behandeling voor P76	500	0%	330	1%	*		35	1%	3.532	0%
N onder behandeling voor P80	83	0%	51	0%	*		*		567	0%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

Tabel 22 Aantal en percentage contacten met de POH-GGZ in 2018, incident

	Constitutioneel eczeem		Contacteczeem		Referentie	
	N	%	N	%	N	%
N patiënten	8.384		28.931		890.992	
N onder behandeling POH-GGZ	334	4%	1.550	5%	31.607	4%
N onder behandeling voor Z11	*		11	0%	103	0%
N onder behandeling voor P01-P29	152	2%	687	2%	14.056	2%
N onder behandeling voor P01	34	0%	165	1%	2.851	0%
N onder behandeling voor P03	27	0%	123	0%	3.084	0%
N onder behandeling voor P70-P99	119	1%	540	2%	11.089	1%
N onder behandeling voor P74	29	0%	134	0%	2.562	0%
N onder behandeling voor P76	35	0%	179	1%	3.532	0%
N onder behandeling voor P80	*		33	0%	567	0%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

Tabel 23 Aantal en percentage contacten met de POH-GGZ in 2018, prevalent

	Constitutioneel eczeem		Contacteczeem		Referentie	
	N	%	N	%	N	%
N patiënten	112.960		22.448		890.992	
N onder behandeling POH-GGZ	4.215	4%	1.099	5%	31.607	4%
N onder behandeling voor Z11	17	0%	*		103	0%
N onder behandeling voor P01-P29	1992	2%	468	2%	14.056	2%
N onder behandeling voor P01	406	0%	115	1%	2.851	0%
N onder behandeling voor P03	379	0%	93	0%	3.084	0%
N onder behandeling voor P70-P99	1441	1%	415	2%	11.089	1%
N onder behandeling voor P74	355	0%	86	0%	2.562	0%
N onder behandeling voor P76	465	0%	151	1%	3.532	0%
N onder behandeling voor P80	75	0%	18	0%	567	0%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

Tabel 24 Aantal en percentage contacten met de POH-GGZ in 2018, 0-17 jarigen

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent		Referentie	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
N patiënten	47.172		5.378		65		1.031		161.101	
N onder behandeling POH-GGZ	632	1%	89	2%	<10		18	2%	2.036	1%
N onder behandeling voor Z11	*		*		*		*		*	
N onder behandeling voor P01-P29	421	1%	65	1%	*		13	1%	1.326	1%
N onder behandeling voor P01	54	0%	12	0%	*		*		159	0%
N onder behandeling voor P03	51	0%	10	0%	*		*		198	0%
N onder behandeling voor P70-P99	74	0%	*		*		*		271	0%
N onder behandeling voor P74	27	0%	*		*		*		90	0%
N onder behandeling voor P76	21	0%	*		*		*		50	0%
N onder behandeling voor P80	*		*		*		*		*	

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

Tabel 25 Aantal en percentage contacten met de POH-GGZ in 2018, 18-45 jarigen

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent		Referentie	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
N patiënten	37.345		15.422		161		1.605		308.181	
N onder behandeling POH-GGZ	2.214	6%	1.091	7%	12	7%	138	9%	15.292	5%
N onder behandeling voor Z11	11	0%	*		*		*		24	0%
N onder behandeling voor P01-P29	1058	3%	484	3%	*		62	4%	7.084	2%
N onder behandeling voor P01	222	1%	121	1%	*		14	1%	1.439	0%
N onder behandeling voor P03	228	1%	85	1%	*		14	1%	1.614	1%
N onder behandeling voor P70-P99	829	2%	429	3%	*		57	4%	5.513	2%
N onder behandeling voor P74	226	1%	111	1%	*		15	1%	1.367	0%
N onder behandeling voor P76	216	1%	117	1%	*		12	1%	1.468	0%
N onder behandeling voor P80	53	0%	24	0%	*		*		349	0%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

Tabel 26 Aantal en percentage contacten met de POH-GGZ in 2018, 46 jaar en ouder

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent		Referentie	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
N patiënten	36.827		30.579		251		1.839		421.710	
N onder behandeling POH-GGZ	1.703	5%	1.469	5%	12	5%	117	6%	14.279	3%
N onder behandeling voor Z11	*		14	0%	*		*		79	0%
N onder behandeling voor P01-P29	665	2%	606	2%	*		43	2%	5.646	1%
N onder behandeling voor P01	164	0%	147	0%	*		15	1%	1.253	0%
N onder behandeling voor P03	127	0%	121	0%	*		<10	0%	1.272	0%
N onder behandeling voor P70-P99	657	2%	518	2%	*		47	3%	5.305	1%
N onder behandeling voor P74	131	0%	104	0%	*		15	1%	1.105	0%
N onder behandeling voor P76	263	1%	213	1%	*		21	1%	2.014	0%
N onder behandeling voor P80	28	0%	27	0%	*		*		216	0%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

Tabel 27 Aantal en percentage contacten met de POH-GGZ in 2018, mannen

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent		Referentie	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
N patiënten	57.261		21.776		201		1.695		451.212	
N onder behandeling POH-GGZ	1.370	2%	748	3%		0%	77	5%	11.701	3%
N onder behandeling voor Z11	*		*		*		*		54	0%
N onder behandeling voor P01-P29	714	1%	340	2%	*		33	2%	5.603	1%
N onder behandeling voor P01	94	0%	67	0%	*		*		932	0%
N onder behandeling voor P03	124	0%	63	0%	*		*		1.149	0%
N onder behandeling voor P70-P99	431	1%	270	1%	*		31	2%	3.865	1%
N onder behandeling voor P74	104	0%	51	0%	*		*		798	0%
N onder behandeling voor P76	126	0%	86	0%	*		*		1.219	0%
N onder behandeling voor P80	20	0%	13	0%	*		*		213	0%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

Tabel 28 Aantal en percentage contacten met de POH-GGZ in 2018, vrouwen

	Constitutioneel eczeem incident		Contacteczeem incident		Constitutioneel eczeem incident Contacteczeem prevalent		Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent		Referentie	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
N patiënten	64.083		29.603		276		2.780		439.780	
N onder behandeling POH-GGZ	3.179	5%	1.901	6%	19	7%	196	7%	19.906	5%
N onder behandeling voor Z11	13	0%	*		*		*		49	0%
N onder behandeling voor P01-P29	1430	2%	815	3%	*		85	3%	8.453	2%
N onder behandeling voor P01	346	1%	213	1%	*		24	1%	1.919	0%
N onder behandeling voor P03	282	0%	153	1%	*		16	1%	1.935	0%
N onder behandeling voor P70-P99	1129	2%	685	2%	*		76	3%	7.224	2%
N onder behandeling voor P74	280	0%	169	1%	*		22	1%	1.764	0%
N onder behandeling voor P76	374	1%	244	1%	*		26	1%	2.313	1%
N onder behandeling voor P80	63	0%	38	0%	*		*		354	0%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

Tabel 29 Aantal en percentage verwijzingen naar de psychiatrie in 2018

	Constitutioneel eczeem incident			Contacteczeem incident			Contacteczeem incident Constitutioneel eczeem prevalent			Referentie		
	N totaal	N verwezen	%	N totaal	N verwezen	%	N totaal	N verwezen	%	N totaal	N verwezen	%
Totale populatie	51.429	946	2%	21.977	466	2%	1.907	50	3%	377.356	5.993	2%
Incident	3.612	63	2%	12.183	275	2%	*			377.356	5.993	2%
Prevalent	47.817	883	2%	9.794	191	2%	*			377.356	5.993	2%
0-17 jaar	20.627	213	1%	2.378	34	1%	438	12	3%	69.893	716	1%
18-45 jaar	15.959	502	3%	6.753	227	3%	708	24	3%	134.429	3.379	3%
46 jaar en ouder	14.843	231	2%	12.846	205	2%	761	14	2%	173.034	1.898	1%
Mannen	24.362	421	2%	9.324	211	2%	725	20	3%	190.150	2.939	2%
Vrouwen	27.067	525	2%	12.653	255	2%	1.182	30	3%	187.206	3.054	2%

** Aantallen zijn te klein om weer te geven (<10)*

NIVEL
Kennis voor betere zorg

Bijlage B Methode

Voor dit onderzoek zijn de volgende gegevens uit Nivel Zorgregistraties gebruikt:

- **Contactgegevens:** de huisartsen en POH-GGZ geven per contact aan wat voor type contact er is geweest met de patiënt.
- **Diagnosegegevens:** de huisarts en fysio- en oefentherapeut geven per contact aan voor welke klacht/aandoening de patiënt contact heeft gehad. Dit gebeurt middels een ICPC-code.
- **Voorschrijfgegevens:** alle door de huisarts voorgeschreven geneesmiddelen op receptniveau gecodeerd volgens de ATC-codering (Anatomical Therapeutic Chemical codering) voorzien van de datum van voorschrijven.
- **Verwijsgegevens:** van huisartsen die verwijzen via het systeem van Zorgdomein is bekend wanneer patiënten verwezen zijn, naar welke specialist in de tweede lijn en voor welke aandoening een patiënt is verwezen.

Tijdig herkennen eczeem

Voor vraag 1 & 2 werden praktijken binnen Nivel Zorgregistraties Eerste Lijn geselecteerd met gegevens in de jaren 2017 en 2018. Daarnaast werden praktijken geselecteerd met minimaal 500 ingeschreven patiënten en praktijken die meer dan 45 weken in het jaar gegevens registreerden. In totaal voldeden 273 praktijken aan deze criteria. In deze 273 praktijken waren 1.019.375 patiënten ingeschreven. De patiënten met de geregistreerde diagnose eczeem in de periode 1 juli 2017 t/m 30 juni 2018 werden ingedeeld in vier groepen: patiënten met alleen incidente S87, patiënten met alleen incidente S88, patiënten met incidente S87 en prevalente S88, patiënten met incidente S88 en prevalente S87. Patiënten die prevalent waren voor de beide vormen van eczeem (beide diagnoses voor 1 juli 2017, n=153.743) en de patiënten die beide vormen van eczeem incident waren (beide diagnoses tussen 1 juli 2017 en 30 juni 2018, n=1.751) werden geëxcludeerd. Voor de vier groepen van patiënten werd het aantal contacten met de huisarts in de periode van drie en zes maanden voor de diagnose voor eczeem en gerelateerde huidaandoeningen (ICPC-codes: S02-S08, S21, S22, S24, S29, S74, S86-S88, S91) bepaald. Voor de patiënten zonder contacten voor gerelateerde huidklachten in de periode drie en zes maanden voor de diagnose werd ook het aantal contacten in de periode van drie en zes maanden na de geregistreerde diagnose bepaald. Contacten met de huisarts waren consulten, visites en telefonische consulten (CTG-codes 12000, 12001, 12002, 12003, 12004). Daarnaast werd voor deze patiënten het aantal voorschriften voor de medicatie in de drie en zes maanden voor en na de geregistreerde diagnose eczeem bepaald.

Verwijzen van patiënten

Voor de analyses van de verwijzingen werden van de 273 praktijken die geselecteerd waren voor de beantwoording van vraag 1 en 2, die praktijken geselecteerd waarvan ook gegevens van Zorgdomein (verwijzingen) beschikbaar waren. Van 75 praktijken waren gegevens over verwijzingen bekend. Binnen deze praktijken waren 12.280 patiënten bekend met de diagnose eczeem in de periode 1 juli 2017-30 juni 2018.

Psychosociale zorg voor patiënten met eczeem

Voor het bepalen van de psychosociale zorg door de POH-GGZ werden alle patiënten die in 2018 bekend waren met de diagnose eczeem (S87 of S88) geselecteerd (178.974 patiënten). Deze patiënten werden wederom opgedeeld in vier groepen: (1) patiënten die alleen bekend waren met de diagnose S87 (n=121.344), (2) patiënten die alleen bekend waren met de diagnose S88 (n=51.379), (3) patiënten die in 2018 de diagnose S87 kregen en al bekend waren met S88 (n=477) en (4) patiënten die in 2018 de diagnose S88 kregen en al bekend waren met S87 (n=4.475). Patiënten die beide diagnosen in 2018 kregen werden geëxcludeerd (n=1.299). Van deze vier groepen van patiënten werden alle contacten, consulten, visites, telefonische consulten en groepsconsulten met

de POH-GGZ geselecteerd (CTG-codes 12110, 12111, 12112, 12113, 12114, 12115, 12116). Het aantal contacten met de POH-GGZ werd berekend voor alle redenen van contact samen en apart voor contacten specifiek voor de ICPC codes uit onderstaande tabel.

ICPC code(s)	Omschrijving
Z11	Probleem met ziek zijn
P01 t/m P29	Psychische klachten
P01	Angstig/nerveus/gespannen gevoel
P03	Down/depressief gevoel
P70 t/m P99	Psychische aandoeningen
P74	Angststoornis/angsttoestand
P76	Depressie
P80	Persoonlijkheids-/karakterstoornis

Resultaten werden apart berekend voor incidente en prevalente patiënten (bij patiënten die bekend waren met een vorm van eczeem), mannen en vrouwen en voor de leeftijdscategorieën 0-17 jaar, 18-45 jaar en 46 jaar en ouder. De resultaten werden vergeleken met een cohort van 890.992 patiënten zonder gerelateerde huidaandoeningen of eczeem uit dezelfde praktijken als waaruit de patiënten met eczeem zijn geselecteerd.

Voor de verwijzingen naar de psychiatrie werden van de patiënten uit het cohort eczeem en de referentiegroep de patiënten geselecteerd uit praktijken die ook gegevens hadden over verwijzingen. In totaal hadden 114 praktijken uit de selectie gegevens over verwijzingen. De cohorten eczeem en de referentie bevatten in de analyse voor de verwijzingen naar de psychiater respectievelijk 75.522 en 337.356 patiënten.